

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Iseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2,
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 6, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po razmaš-
taih dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Praznik naprednih fantov

Krasna manifestacija nacionalne mladine — 1500 fantov in mladih mož iz vseh krajev Slovenije se je zbralo na ustanovno skupščino banovinske omladinske organizacije JNS

Z iskreno radostjo in globokim zadoščenjem beležimo današnje banovinsko skupščino omladine JNS kot enega najpomembnejših dogodkov v našem narodno-političnem življenju zadnjega časa. Iz vseh krajev Slovenije so se zbrali fantje in mladi moški, delegati omlad. organizacij JNS, da manifestirajo svojo nacionalno borbenost in pokažejo, kako globoko je zakoreninjena jugoslovanska misel v srcih mlade generacije. Navzlic skrajno slabemu vremenu in z največjimi osebnimi in materialnimi žrtvami je prispelo v Ljubljano samo z vlakom okrog tisoč fantov in mladih mož, kmetov in kmečkih sinov, delavcev in obrtnikov, ki so rano ob rami z zastopniki mlade inteligence v krasnem manifestacijskem zborovanju izpričali ne le svoje navdušenje za jugoslovansko stvar, temveč tudi treznost svojih pogledov na naše nacionalne in državne probleme ter odločnost in disciplino v volji za delo in za zmago.

Ljubljana morda še ni videla tako lepega delovnega zbora slovenske mladine. Na njem ni bilo ne strahu ne sovraštva. Udeleževala pa se je le kipeča ljubezen za veliki naš narod. Bil je zbran resnični cvet naše mlade generacije, ki v svojih krepkih rokah samozavestno nosi jugoslovansko zastavo.

Skupščina naše nacionalne omladine je porušila vse nade nasprotnikov jugoslovanske misli, ki so morda kdaj računali, da bi ideja državnega in narodnega edinstva mogla biti poražena med slovenskim ljudstvom. Nasprotno! Ko so jo nekateri proglasili že za mrtvo, je vnovič užgala tisočera mlada srca. Bolj kakor kdaj stoji jugoslovanska fronta ponosna in samozavestna; starim borcem se priključuje mlada vojska, ki za nobeno ceno ne bo pustila zastave iz rok in ki je trdno odločena, da izvojuje končno zmago.

S to mlado vojsko je dobri duh našega naroda. V njej so poštenost, iskrenost in ona moralna sila prepričanja, ki ne klone nikdar in nikomur, ker se zaveda, da brani in čuva veliko in pravično stvar. Navzlic težkim časom, ki jih je Jugoslavija preživljala od svoje ustanovitve, navzlic pogreškam in zablodam je bila današnja skupščina dokaz, da je nacionalna vzgoja vendarle že globoko posegla v našo narodno sredino, in zbor naše mladine je najlepša zahvala onim plemenitim učiteljem, našemu Sokolstvu, narodnim prosvetnim organizacijam, ki požrtvovalno sejejo in gojijo jugoslovansko seme v srcih dorasčajočih rodov.

Banovinska skupščina omladine JNS daje starim in mladim borcem za jugoslovansko idejo med nami novih moči in utrjuje vero v zmago napredne in nacionalne misli kot osnovne smernice našega narodnega razvoja in naše bodočnosti.

Zbor mlade vojske

Ljubljana, 12. septembra
Današnji ustanovni občini zbor mladinske organizacije JNS za Slovenijo se je razvil v močeno manifestacijo, ki je zopet izpričal, da so široke množice, ki jim je misel narodnega in državnega edinstva vodnica na novem pohodu, in da se armadi nacionalistov v strunjenih vrstah pridružujejo najboljši, kar jih narod premore: mladina. Kljub izredno slabemu vremenu je od blizu in daleč, prav iz srca srezov Slovenije, prihitedo v Ljubljano nad tisoč delegatov omladinskih organizacij. Njim so se pridružili še tovariši iz Ljubljane in pa številni starejši narodni borci iz stranke, da kazinska dvorana ni mogla sprejeti vse vse množice in je bilo treba priključiti zborovanju še sosedne prostore, v katerih so namestili zvočnike, da so lahko vsi prisotni sledili govorom. Skupaj se je udeležilo današnje skupščine okrog 1500 fantov in mladih mož.

Velika dvorana Kazine je bila pripravljena, a okusno in slavnostno okrašena. Stegne so bile drapirane z državnimi trobojniki. Spredaj je na desni visel prapor, ki je pri znanih dogodkih 4. junija izšel raztrgan, pa vendar zmagoviti iz borbe in ki ga je vzela nacionalna mladina v svojo posebno zaščito. Nad odrom je pod državnim grbom, ovita v državno trobojnico, visela slika mladega vladarja Nj. Vel. kralja Petra II., steno za odrom pa je prasil veliki Vavpotičev portret blagopokojnega Višteskega kralja, prav tako drapiran z narodnimi barvami. Ob predsedniško mizo so bili obešeni venci, namenjeni spomeniku kralja Petra I. Osvoboditelja, grobu voditelja dr. Gregorja Zerjave in rapalski spomeniki plošči pred univerzo.

Pričetek zborovanja se je malo zakasnil, ker je imel dopoldanski mariborski vlak, s katerim se je pripeljala večina delegatov iz štajerskih srezov, precejšnjo zamudo. Vkljub vsemu pa je med mladimi zborovalci, med katerimi je bilo največ kmečkih fantov iz vseh koncev banovine ter mladih obrtnikov in delavcev iz vseh naših krajev, vladalo najlepše razpoloženje. Fantje iz Konjice, ki so se bili pripeljali na dveh velikih avtobusih, so imeli harmonike s seboj, pa so minute čakanja krajšali z veselo pesmijo.

Ovacije nacionalnim voditeljem

Ob 10. so prišli v dvorano v Ljubljani navzoči člani vodstva stranke s podpredsednikom dr. Banjaninom, glavnim tajnikom dr. Kramerjem in senatorjem Ivanom Puceljem na čelu. Zbrana mladina je nacionalne voditelje sprejela z viharnimi ovacijami. Med drugimi odličnimi gosti so zborovanju prisostvovali še predsednik banovinskega odbora JNS dr. Janko Rajar s posebej odličnim govorom dr. Pirkmajerjem, narodni poslanci Prekošek, Lukačič Mravlje, Koman, Pleskovič in Rajko Turk ter predstavnik številnih sreskih in krajevnih organizacij JNS.

Omladinsko organizacijo JNS iz Beograda je zastopal njen predsednik Branislav Živanović, akademski klub JNS na beograjski univerzi pa Dimitrije Prekić. Predsednik banovinskega odbora inž. Jože Rus je zborovalce pozdravil z iskreno dobrodošlico, a še posebej omladince, ki so s tako številno navzočnostjo izpričali, da ne more nobena sila zavreti njihovega dela in žrtve za blagor domovine.

Brzobjavka kralju

Med burnimi ovacijami je bila nato sprejeta naslednja vdanostna brzobjavka Nj. Vel. kralju Petru II:

»Omladina Jugoslovanske nacionalne

stranke v dravski banovini, zbrana na ustanovni skupščini v Ljubljani, oduševljeno pozdravlja svojega mladega kralja in mu izraža svojo neomajno vdanost in zvestobo.«

Zborovalci so čitanje brzobjavke poslušali stoje, a ko so se polegli navdušeni vzklili mlademu vladarju, je iz mladih grl zaorila narodna himna.

Še dolgo so po dvoranah odmevali ponovni vzklili kralju, Jugoslaviji in blagopokojnemu kralju, nato pa je bila med ponovnim viharnim odobravanjem sprejeta brzobjavka predsedniku JNS Petru Živkoviču, v kateri mladina JNS v Sloveniji zagotavlja svojega predsednika, da je pripravljena tudi na največje žrtve za zmago nacionalnih idealov.

Skupščini so poslali brzojavne pozdrave predsednik Živkovič, podpredsednik Juraj Demetrovič in mnogi narodni poslanci iz hrvatskih in srbskih krajev.

Pozdravi mladini

Pred prehodom na dnevni red je predsednik inž. Rus podelil po vrsti besedo še navzočim članom strankinega vodstva. Vsakega od njih so fantje sprejeli z viharnimi ovacijami, čim je stopil za govorniško mizo. Prekinjali so jih z vzklili odobravanjem in soglasanja in jim ob zaključku njihovih izjavij vnovič prirejali navdušene ovacije. Prvi je spregovoril predsednik banovinskega odbora JNS za dravsko banovino

Dr. Janko Rajar

Izrazil je svoje veselje, da vidi borbenost nastopajoče generacije. Zahvalil se je predsedniku in vsem članom omladinskega akcijskega odbora, pa vsem požrtvovalnim delavcem na podeželju za njihov trud in njihove napore pri organiziranju napredne mladine. Čestital jim je k doseženim uspehom, ki se najlepše kažejo ravno na današnji skupščini, in jih pozval, naj strnje mladi s starejšimi vse moči, da dosežemo veliki ideal: čim bolj služiti kralju, državi in domovini.

Z dolgotrajnimi navdušenimi ovacijami je bil sprejet podpredsednik JNS

senator Jovo Banjanin

Tudi on je v uvodu izrazil srečo in veselje, da vidi tako močeno zborovanje nacionalne mladine. Nov vihar odobravanja je sprožil, ko je sporočil fantom pozdrave predsednika Petra Živkoviča ter njegovo in svoje prizadevanje in zahvalo za pogum in požrtvovalnost, s katero so organizirali nacionalno mladino v Sloveniji. Današnji zbor dokazuje, da je jugoslovanska misel tudi med Slovenci jačja kakor mislijo njeni nasprotniki. JNS ima čudno usodo. Ze pred dvema letoma so govorili, da je umrla. Danes sem lahko čital, da umira. In vendar še živi, živi bolj kakor kdaj prej. Vse te pobožne želje, da bi razpadla, pa pričajo, kako močni smo v borbi za nacionalne ideale. To pričajo tudi napadi na stranko, ki jim v zadnjih letih še nobena druga stranka ni bila izpostavljena enakim.

V nadaljnjih izjavah jih je g. Banjanin dotaknil nekaterih problemov, jih razčlenil in pojasnil njih bistvo. Opozoril je na to, kako so besni napadi na JNS rodili ravno nasprotni uspeh, pokazal pa tudi vso nesmisel teh napadov, ki enkrat klevčejo JNS, da je fašistična, drugič, da je komunistična, pa narodno socialistična in vse mogoče. Mi pa moramo verovati v veliko misel jugoslovansko. Današnji zbor dokazuje, kako krepka je ta misel, in jamči, da bo prej ali slej dokončno zmagala.

Pozdrave sta nato sporočila odposlanca beograjske nacionalne omladine gg. Živanović in Prekić, potem pa je spregovoril

pozdravljen s prisrčnimi ovacijami, glavni tajnik stranke

senator dr. Kramer

V imenu starejše nacionalne in napredne generacije je čestital fantom h krasnemu uspehu njihovega dela in njihove borbenosti. Prisrčno se jim je zahvalil in jih opozoril, kako močno je oživela jugoslovanska misel ravno v mladem rodu. Tc je najboljši dokaz njene življenjske sile in dokaz, da nimajo prav oni, ki bi radi dokazali, da je ta misel pogrešna, misel, ki nam je prinesla osvobodjenje in zedinjenje. Preživela je že mnoge težke čase, a niti vihra svetovne vojne je ni mogla uničiti. Nasprotno, ravno s to mislijo smo zmagali in dosegli svobodo. Zmagovito je zaplapolala naša zastava v novem, svobodnem življenju. Sedaj jo je vzela v svoje roke zopet naša mladina in z njo nacionalno misel v svoja goreča mlada srca. Vojska jugoslovanskih nacionalistov bo porazila vse nasprotnike našega državnega in nacionalnega edinstva.

Ko se je poleglo odobravanje, ki je sledilo besedam dr. Kramerja, se je, sprejeto z velikimi ovacijami, oglasil

senator Ivan Pucelj

Opozoril je na nekatere značilnosti političnih dogodkov in političnega razvoja v zadnjih mesecih. Govoril je o slovenski in jugoslovanski zastavi. Vse to kaže, je nadaljeval, da preživljamo izreden nejasen čas. Vaš zbor s svojo nad vse pričakovano številno udeležbo pa daje dovolj jasen odgovor, kaj hočete in kaj verujete. On kaže, katero pot so ubrale vaše mlade sile. Za popotnico bi vam rad dal dobro misel, ki sem jo nedavno bral v poročilu o običnem zboru neke vaše krajevne organizacije. Tam je predsednik, preprost slovenski fant, naročil članom, naj bodo pri vsem delu poštenji in borbeni. Nesite poštenost in borbenost domov tudi vi vsi z današnje manifestacije. Vse drugo vam bo dodano.

Izvajanja senatorja Pucelja so bila od zborovalcev ponovno prekinjena z viharnim odobravanjem.

Večini zbranih fantov s svojih shodov in sestankov že znan in priljubljen je bil navdušeno pozdravljen naslednji govornik

poslanec Milan Mravlje

Govoril je v imenu svojih poslanskih tovarišev. Vsak njegov stavek je vzbudil burjo odobravanja in navdušenja. Zaključil je z besedami: »Nikdar ne bomo nehali nositi jugoslovanske trobojnice in nikdar ne bomo nehali ljubiti svojega mladega kralja. Naša hiša in naša vsa morata biti slovenski in jugoslovanski. Naša srca so prekaljena in ljubezni do kralja in Jugoslavije. Te ljubezni ničesar ne bo porušilo in omajalo. Tako smo prsegli in tako se bo zgodilo.«

Dolgo ploskanje in vzkljanje je sledilo kraljemu, a temperamentnemu govoru poslanca Mravljeja.

Delovni referati

Po pozdravnih nagovorih je tajnik akcijskega odbora Andrej Uršič podal kratko tehnično poročilo. Kmalu po imponentnem kongresu stranke, ki se je vršil 30. junija 1936, v Beogradu, se je v Ljubljani na pobudo mladine same ustanovil akcijski odbor, da pripravi posebno mladinsko organizacijo v okvirju stranke. Delo odbora ni bilo težko, saj je nacionalna mladina v vsej banovini enodušno sledila pozivu. Do danes je definitivno organiziranih 16 sreskih organizacij omladine JNS, v vseh ostalih srezih pa delujejo akcijski odbori. Se to leto bodo tudi v teh srezih ustavljene definitivne sreske omladinske organizacije. Ze današnje skupščine se je udeležilo večje število fantov tudi iz teh srezov.

Program mladinske organizacije so v izčrpnih referatih očrtali predsednik akcijskega odbora inž. Jože Rus, ki je podal splošne smernice mladinskega pokreta v današnji dobi, tajnik Andrej Uršič, ki je očrtal odnos mladine do programa JNS, član akcijskega odbora Dušan Vargazon, ki je podal osnutek nacionalno-kulturnega programa in predsednik ljubljanske organizacije OJNS dr. Branko Alujevič, ki je v kratkih obrisih naznačil socialno-gospodarske cilje stranke in njene mladine.

Na predlog Milana Goriška je bil brez debate sprejet poslovnik OJNS, ki ga je podrobno obravnavala že večerajšnja konferenca predsednikov in tajnikov vseh sreskih organizacij.

Resolucija

Soglasno in z živahnim odobravanjem je bila sprejeta resolucija, ki med drugim pravi:

Nacionalna mladina vseh slojev in iz vseh delov dravske banovine, zbrana na ustanovni banovinski skupščini omladine JNS dne 12. septembra 1937 v Ljubljani, izraža svojo najglobljo udanost in zvestobo kralju Petru II.

Kot osnovne smernice vsega svojega udejstvovanja sprejema skupščina misli in načela, ki so jih poudarili na današnji skupščini podani referati.

Skupščina želi, da naj te smernice postanejo temelj sodelovanja vseh nacionalnih pokretov v državi.

Omladina JNS smatra za svojo dolžnost delovati v političnem pokretu v našesnet-

sem iskrenem sporazumu s stranknimi edinicami in starejšimi pristaši JNS. Zato je omladina prepričana, da bodo njena prizadevanja v tem cilju z isto iskrenostjo sprejeta.

Skupščina poudarja potrebo ustanovitve političnega omladinskega lista.

Novoizvoljenemu banovinskemu odboru skupščine naroča, da izvede vse potrebno za izvedbo teh sklepov.

Skupščina zahteva, da se zagotovijo politične svobode vsem državljanom, kakor tudi, da se omogoči svoboda tiska.

Omladina zahteva, da se uvede v poslovanje državnih ustanov absolutna zakonitost in izraža svoje simpatije vsem politično preganjanim nacionalistom.

Skupščina z ogorčenjem ugotavlja, da

da je prišlo v državi do težkih plemen-skih in verskih sporov.

Skupščina poziva vso nacionalno mladino, da se združi v močno enoto nepomirljivih borcev za nacionalne ideale.

Zivel kralj Peter II.!

Zivela Jugoslavija!

Fantje so vsak odstavek prečitane resolucije posebej sprejeli s ploskanjem in odobravanjem, ki sta pričali, kako je resolucija res pravi izraz njihovega mišljenja.

Izvolitev rednega banovinskega odbora

Poslevočedi podpredsednik sreske organizacije Bojan Podbregar iz Kamnika je podal kratko poročilo verifikacijskega in kandidacijskega odbora. Skupščine se je udeležilo 1205 opolnomočenih delegatov sreskih in krajevnih mladinskih organizacij in pripravljali odbor.

Med živahnim odobravanjem je bil potem izvoljen prvi redni banovinski odbor slovenske mladine JNS. Predsednik je inž. Jože Rus; podpredsednik Milan Gorišek od

Sv. Lenarta v Slov. goricah, Tone Knez iz Kamnika, Rado Sušteršič iz St. Vida pri Ljubljani in Franc Veble iz Celja, tajnika Andrej Uršič in Franc Juvan, blagajnik Dušan Verbič vsi iz Ljubljane; odborniki Miha Ferčej z Jesenic, Ivo Bavčar, Stan-ko Jurjevčič, Dušan Vargazon in Jože Pernel iz Ljubljane ter Peter Smid iz Selc nad Škofjo Loko. Člani banovinskega odbora so dalje po statutih predsedniki vseh sreskih omladinskih organizacij. V nadzorstvu so predsednik dr. Marijan Zajc ter člana Mirko Primec iz Hoč pri Mariboru in Mirko Prijatelj iz Trzišča na Dolenjskem.

Razhod

Predsednik inž. Rus se je toplo zahvalil za izkazano zaupanje, nato pa je še opozoril zborovalce, naj se izognejo na ulicah vsakemu eventualnemu izzivanju in naj kakor na zborovanju tudi v mestu izpričajo, da stopajo nacionalni fantje v borbo s krepkejšimi argumenti kakor so kamenje in gnjila jajca in da se hočejo boriti z mečem duha.

Ko je predsednik ob 13. zaključil nadvse pričakovane uspešno zborovanje, so fantje mogočno zapeli še himno »Hej Slovanci« in druge nacionalne borbene pesmi, potem pa med navdušenim vzkljanjem kralju, Jugoslaviji in vodstvu JNS polagoma zapustili dvorano. Kaka polovica je ostala v Zvezdi na skupnem obedu, drugi so obedovali po drugih lokalih. Popolne so se po večini ogledali velesajem in novinarsko razstavo.

Izvoljeni banovinski odbor je po končanem zborovanju položil venci k vzhodni spomeniki kralja Petra I. Osvoboditelja. Kratak spomeniki nagovor je imel predsednik Rus. Posebna delegacija pod vodstvom podpredsednika Kneza je položila venci na rapalsko ploščo pred univerzo, druga delegacija s podpredsednikom Goriškom pa na grob dr. Gregorja Zerjave.

Masaryk zopet nevarno obolel

Prezident Osvoboditelj je dobil pljučnico in sta takoj odpotovala k njemu prezident dr. Beneš in ministrski predsednik dr. Hodža

Praga, 12. septembra. (CTK). Zdravstveno stanje prezidenta Masaryka se je po napadu v noči od 1. do 2. septembra tako zboljšalo, da zdravniki od petka 10. t. m. naprej niso več izdajali svojih bulletinov. Tudi večeraj, v soboto dopoldne, je bilo bolnikovo stanje še prav zadovoljivo, popoldne pa se je pri bolniku pojavila mrzlica. Toplomer je pokazal 37,9 C, snoči pa se je dvignil kar na 39,1. Obenem so se pri bolniku pokazale motnje zavesti, njegovo dihanje je postalo neredno, delovanje srca je popustilo in tudi krvni pritisk je padel. Davi zarana so se pri bolniku pokazali znaki vnetja desnih spodnjih pljuč.

Se v teku noči so iz Prage poklicali v Lany zdravnike specialiste, ki so davi ob 6. izdali svoj prvi bulletin, ob 10. dopoldne pa drugi, ki se glasi:

V zdravstvenem stanju prezidenta Masaryka ni doslej nobenega zboljšanja. Pljučnica se je omejila na desna spodnja pljuča. Bolnikovo dihanje je neredno, bolnik ima še vedno motnje zavesti, delovanje srca pa je zadovoljivo.

Bulletin so podpisali dr. Maixner, prof. Vinek in prof. dr. Veber. Zdravniki sku-

šajo sedaj okrepiti bolniku srce in dvigniti njegov krvni pritisk.

Se ponoči so o nepričakanem preobratu v zdravstvenem stanju prezidenta Masaryka obvestili prezidenta dr. Beneša, ki se je mudil v Topolčanah. Na Slovaškem se je mudil tudi prezident vlade dr. Hodža. Oba sta se v teku noči zapustila Slovaško in odpotovala v Lany. Ob 10. dopoldne je prezident dr. Beneš prispel v Brno, kjer mu je na postaji deželni predsednik dr. Černy poročal o najnovejšem stanju prezidenta Masaryka. Dr. Černy je malo pred tem govoril po telefonu s poslanikom Janom Masarykom v Laneh.

Dopolodne so poklicali k bolniku tudi prškega vseučiliškega profesorja dr. Jiraska, ki je prispel v Lane okrog 12.

Prezident republike dr. Elvard Beneš je prispel v Lany danes popoldne, proti večeru pa je prišel tudi predsednik ministrskega sveta dr. Milan Hodža.

Praga, 12. septembra. AA. Popoldnanski zdravniški bulletin pravi, da je vnetje pljuč samo na sebi nekoliko popustilo, da pa bolnika sile zapuščajo.

Sklepi nyonske konference

bodo uveljavljeni že te dni, ko bodo posamezne vlade sporočile svoj pristanek, kar se mora zgoditi do srede

Nyon, 12. septembra. AA. Snoči je bil objavljen komuniké o sklepih konference sredozemskih sil, ki so:

1.) Vsaka izmed sodelujočih sil bo odgovorna za kontrolo v svojih teritorialnih vodah.

2.) Države, ki so po svojih zastopnikih sodelovale na konferenci, se bodo lahko v bodoče med seboj dogovorile o morebitnem tesnejšem sodelovanju pomorskih in letalskih sil.

3.) Na najobičnejših morskih poteh, o katerih se bo sestavil poseben seznam, bosta izvrševali vojni brodovji Francije in Velike Britanije po medsebojnem sporazumu strogo pomorsko kontrolo.

Na konferenci je bilo sklenjeno, da se ta sporazum uveljavi, čim ga podpisajo vlade prizadetih držav.

Jugoslovanski delegat dr. Purčić je v zaključnem delu konference izjavil, da pričakujejo države Balkanske zveze, da bodo vse sredozemske sile, ki so bile pozvane na konferenco, pristale na njene sklepe. Bolgarski delegat min. predsednika Kjuisevanov se je tej izjavi pridružil v imenu Bolgarije.

V zaključnem razpravi o načrtu sporazuma, ki so ga plenumu konference predložili vojaški in mornariški strokovnjaki, so bili francosko-angelski načrti v celoti sprejeti s pridržkom, da jih vse zainteresirane vlade posebej sprejmejo. Zastopniki držav ob Črnem morju so izjavili, da se bodo med seboj posebej sporazumeli o ukrepih, ki bodo morda potrebni za svobodni promet po Črnem morju, če bi se tudi tam pojavile tuje podmornice in ogražale posamezne trgovske ladje.

Na konferenci so se zastopniki sodelujočih držav izrazili za to, da bi konference zasedala v obliki nekakšnega stalnega odbora. Glede na sklep, da morajo vlade posameznih prizadetih držav pri-

stati na večeraj sklenjeni načelni sporazum do torka ponoči, je bilo odločeno, da se bo v pričetku prihodnjega tedna takoj nato, ko bo sporazum od vseh sodelujočih držav podpisan, vršila še ena seja konference odnosno stalnega odbora sredozemskih sil.

Italijansko stališče

Rim, 12. septembra. AA. Italijanska vlada je bila že snoči obveščena o vsebini nyonskega sporazuma. Dobro poučeni politični krogi so davi zatrejali, da ob italijanska vlada povoljno odgovorila na predlog nyonske konference, po katerem naj bi sodelovala v borbi proti piratstvu na Sredozemskem morju, konkretno pa pričakuje, da jo bo pozval k sodelovanju londonski nevtralnostni odbor, ne pa odbor sredozemskih sil v Nyonu.

Sporočilo nemški vladi

Berlin, 12. septembra. o. Francoski in angleški poslanik sta obiskala danes zunanjega ministra Neuratha ter mu sporočila sklepe sredozemske konference v Nyonu. Poslanika sta zahtevala, naj Nemčija pristane na te sklepe, da bi se uredil položaj na Sredozemskem morju. Zunanji minister Neurath je sprejel informacije in poziv na znanje, ter je izjavil, da bo o njih obvestil kancelarja Hitlerja in da bo v začetku prihodnjega tedna sporočil odgovor vlada-ma v Londonu in Parizu.

Rabindranat Tagore obolel

Kalkuta, 1. septembra. AA. Indijski pisatelj in pesnik Rabindranat Tagore je hudo obolel. Tagore je l. 1913 dobil Nobelovo nagrado in je pred 10 leti bil prvi Indijec, ki je dobil Nobelovo nagrado.

Dva atentata v Parizu

Eksplozija peklenjskih strojev v prostorih zveze delodajalcev in kovinarske organizacije — Dva policijska stražnika ubita

Pariz, 12. septembra. AA. Snoči sta v Parizu nastali dve hudi eksploziji; prva v prostorih generalne zveze francoskih delodajalcev, druga v prostorih kovinarskega društva za pariški okraj. Kakor se je zvedelo, je bil v obeh primerih izvršen atentat.

V prostorih zveze francoskih delodajalcev je peklenjski stroj porušil več eten in so razvaline zasule vso ulico. Tam sta bila ubita dva policijska stražnika, ki ju je zasulo.

Po prvih ugotovitvah preiskave, ki je bila takoj uvedena, je vratar v hiši zveze francoskih delodajalcev snoči ustavil neznanca, ki je prinesel v hišo zavoj. Dejal je, da je v njem blago, ki ga mora oddati podpredsedniku zveze. Vratar mu je zavoj vzel in ga položil v predel. Nameraval ga je dati izročiti naslovljenemu, kmalu potem, ko se je odpravil k počitku, pa je v predel nastala strašna eksplozija. Na sličen način je bil izvršen atentat tudi v kovinarskem društvu v ulici Voisière.

Oblasti so zaradi snočnih eksplozij v zvezi delodajalcev in kovinarskem društvu uvedle strogo preiskavo. V poslopje zveze je prišel snoči tudi predsednik vlade Chautemps, Gasileci so prav tedaj izkopali izpod razvalin trupli obeh stražnikov. Ugotovili

so, da sta bila peklenjska stroja tempirana na isti čas. Vsi listi izražajo ogorčenje zaradi teh atentatov. Desničarski govore o terorju levičarskih elementov, levičarski o provokacijah ekstremnih desničarskih elementov. Predsednik vlade Chautemps je poročevalcu lista »Epoque« poudaril, da bo vlada zastavila vse sile, da se krivci izsledijo in kaznujejo. Odredila bo ukrepe, ki so se pokazali spričo obeh atentatov nujno potrebni, ker je po vsej državi nastalo znatno vznemirjenje. Francoska javnost lahko računa na trdno voljo vlade, da bo znala obvladati položaj tudi v tem trenutku. Danes so malone že docela ostrižari razvaline izpred zveze francoskih delodajalcev. Za sedaj še ni znano, ali sta oba atentata razen že omenjenih dveh policijskih stražnikov zahtevala še kakšne druge človeške žrtve.

Prj preiskavi doslej niso bili doseženi nikakršni konkretni rezultati. Ministrski predsednik Chautemps je imel danes v tej zadevi daljši razgovor s policijskim upravnikom Lanzeronom. Govoril je tudi po telefonu z notranjim ministrom Dormoijem, ki se mudi v Monlisonu. Po tem razgovoru je minister Dormois iz Monlisona takoj odpohtoval v Pariz, kamor je prispel še nocoj.

Povratek kraljevske rodbine v Beograd

Beograd, 12. septembra. p. Davi ob 9. so se vrnili v Beograd Nj. Vel. kralj Peter II, Nj. Vel. kraljica Marija ter kraljevič Tomislav in Andrej. Na postaji so jih sprejeli kraljevski namestnik Radenko Stanković, minister dvora Čolak Antić, minister za promet dr. Spaho, kraljev guverner senator Jeremija Živanović, prvi kraljev adjutant general Hristić in drugi dostojanstveniki.

Otvoritev rumunjskega paviljona na beograjskem velesejmu

Beograd, 12. septembra. p. Na beograjskem velesejmu so danes slovesno otvorili rumunjski paviljon. Kralja je ob tej priliki zastopal general Majstrovic, navzoči pa so bili tudi ministri za trgovino dr. Vrbanić, minister dvora Čolak-Antić, rumunjski državni podtajnik Berceanu ter večje številno diplomato. Gosta je pozdravil rumunjski poslanik Cadere, nakar je otvoril paviljon v imenu rumunjske vlade državni podtajnik Berceanu. Popoldne je bil prirejen na rumunjskem parku »Kralj Karol II.« udeležencem svečanostni banket, zvečer pa je bil velik sprejem.

Krstna slava gardnega artiljerijskega polka

Beograd, 12. septembra. Danes sta proslavila krstno slavo artiljerijski polk in pionska četa kraljeve garde. Nj. Vel. kralja je zastopal ob tej priliki general Hristić. Navzočih je bilo tudi več generalov, drugih ugodnih osebnosti in zastopniki patriotskih organizacij.

Vojaške tekme Male antante

Praga, 12. septembra. AA. Vojni minister Mahnik, ki je prisostvoval prvemu delu sportnih tekmovalj vojaških reprezentanc držav Male antante v Hradcu Kralovem, je včeraj odpotoval v Pardubice, kjer je danes prisostvoval nadaljnjim tekmovaljem. Pred odhodom se je še udeležil kobilica, ki je bilo prirejeno na čast vojaškim delegacijam držav Male antante. Zastopal je predsednika republike. Obeida se je udeležilo tudi mnogo češkoslovaških parlamentarcev, zastopniki civilnih in vojaških oblastev in novinarji. Pri tej priliki je imel minister Mahnik govor, v katerem je poudaril, da dokazujejo tudi sedanja sportna tekmovalja vojaških reprezentanc držav Male antante, kako solidna, silna in nepremagljiva je zveza teh držav. Napil je še fofom vseh treh zaveznih držav in poveljnikom njihovih vojaških sil. Snoči je občinska uprava v Hradcu-Kralovem priredila v čast jugoslovenski in rumunjski delegaciji posebno večerjo.

Filatelistična razstava v Beogradu

Beograd, 12. septembra. p. Ob 11. dopoldne je bila na univerzi otvorena prva državna filatelistična razstava. Nj. Vel. kralja je zastopal pri tej priliki major Milan Prošinek, navzoči pa so bili tudi ministri dr. Spaho in dr. Kaludjerčić, zastopniki državne monopolne uprave ter množestvilni gosti, med njimi tudi iz inozemstva. Razstavo je otvoril predsednik jugoslovenske filatelistične zveze Deroko, nakar je govoril minister za pošte in brzojav Kaludjerčić. Po njegovem govoru so si prisotni ogledali razstavo.

Savinja grozeče narašča

Celje, 12. septembra. Zaradi neprestanega deževja je začela Savinja s pritoki vred močno naraščati in je dosegla danes do večera že dva metra nad normalo. Ker še zmerom dežuje, je velika nevarnost, da bo v teku noči prestopila bregove. Kakor povedo na vojaškem postaji v Litiji, je Sava ponoči narasla za 3 metre nad normalo. Ker pa je bilo precej presledka med nalivi, je do nedelje zjutraj padla za pol metra. Na posameznih stavih, ki stojijo tik ob Savi, je ta razlika očitna. Vendar Sava pri stanju 2,50 nad normalo je še vedno pravcat letok, ki marsikod sega tik do robov svoje struge in se utegne razliti spričo nenehne deževanja v teku današnje nedelje.

Med skalnatimi soteskami v Zaeavju se Sava divje poganja proti Zidanemu mostu, kjer se ji priružuje takisto precej narasla Savinja. Od Zidanega mosta dalje se razliva Sava na široko in bo ob nadaljnjem deževju gotovo poplavlila marsikatero njivo in travnik.

Med skalnatimi soteskami v Zaeavju se Sava divje poganja proti Zidanemu mostu, kjer se ji priružuje takisto precej narasla Savinja. Od Zidanega mosta dalje se razliva Sava na široko in bo ob nadaljnjem deževju gotovo poplavlila marsikatero njivo in travnik.

Sava se razliva...

V noči na danes je narasla za tri metre nad normalo, a je zjutraj malo padla

Zidani most, 12. septembra. Popotnikom, ki so današnje nedeljo potovali po Zaeavju, se je nudilo mnogo prizorov poplave, ki jo povzročila na široko razlita Sava, silno ojačena s svojimi gorenjskimi pritoki, še prav posebno pa z izjavo nenavadno močno narasle Ljubljanice. Ako potuješ od Ljubljane proti Zidanemu mostu, te močno prevzame slika poplave pri Zalogu. Ves iztok Ljubljanice pod Zalogo se po ondornem slikovito ležečem mlinu imenuje Jakilov mlin. Stavbe ob Ljubljanici z mlinom vred tisočjo globoko v rjavi brozgi.

Pod železniškim mostom se na široko razliva Ljubljanica. Leseni most je tik nad njeno gladino. Potem so dalje do izliva v Savo cela jezera. Struga med Zalogo in Lazami je široka, le nekatere nasipine kujejo ozke kakor neznatni otoki iz rjave vode.

Med Zalogo in Lazami je banovinska cesta preplavljena blizu gostilne pri Pečlju, kar se pač obnavlja ob sleherni večji povodnji. Nadalje je Sava široko razlita pri Jevnici, kjer je tudi že povzročila precej škode. Na nadaljnji poti od Kresnic proti Litiji je vsa struga polna, vendar tod ne

Maribor preko nedelje

Maribor, 12. septembra. Zastrto nebo je neprestano vsipalo dež, ki je trajal ves dan in je izjalovil običajne nedeljske izlete. Tako so Mariborčani ostali po večini doma ali pa so zasedli javne lokale in kinematografe, ki so bili popoldne in zvečer nabito polni občinstva. Bilanca je za mariborske lastnike javnih lokalov ugodna, pač pa imajo mnogo škode lastniki številnih okoliških postojank, ki jim je izredno slabo vreme prekrizalo račune.

Reke prestopajo bregove

Silno deževje zadnjih dni je povzročilo, da je Pesnica na nekaterih krajih prestopila bregove ter preplavila veliki kompleks njiv in travnikov. Od Pesnice naprej proti Sv. Marjeti so vse njive in travniki pod vodo. V tem delu je vsa letošnja letina uničena in če ne bo kaj kmalu nehal dež, bodo tudi naši vinogradi žrtev vremenske katastrofe. Grozjeje v nekaterih krajih Slovenskih goric že pričnata gniti. Prav tako tudi krompir in koruza.

Poročajo tudi o silnem naraščanju

Zbor Maistrovih borcev

Ki ga je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. dr. Dolar. V uvodu je pozdravil vse navzočne, posebno pa zastopnika dobrovoljcev podpolkovnika v p. Sertića in podpolkovnika v p. Lukenaka iz Zagreba. Nato se je predsednik spomnil umrlih tovarišev, med njimi dr. Ljudevita Pivka, katerih spomin so navzočni počastili s klicem »Slava!« Sledilo je obširno pred-

sedniško poročilo, v katerem je dr. Dolar očrtal smernice Zveze Maistrovih borcev, poudarjajoč pri tem, da je danes bolj kakor kdaj prej potrebno, da se ohrani Maistrov duh in da vladata v organizaciji tovarištvo in demokratičnost. Izbrpno je poročal o zadnji konferenci dobrovoljskih organizacij v Zagrebu, ki je priznala resolucijo Legij koroskih borcev, v kateri se naši severni brcel zavzemajo za prednost in državnih in samoupravnih službah, za štetje odsluženih let v državnih službi, izenačenje pokojnin upokojenih oficerjev borcev in priznanje dobrovoljstva. Ob zaključku svojega predsedniškega poročila je dr. Dolar pozival vse navzočne, da opišejo vse osebne spomine iz prevatne dobe, ker se namerava ob priliki 20letnice osvobodjenja severnega ozemlja izdati posebna publikacija.

Iz tajniškega in blagajniškega poročila g. Petrovića posnemamo, da šteje Zveza Maistrovih borcev 768 članov in enega častnega člana (podpolkovnik v p. Škrabar) ter da čaka organizacijo prihodnje leto mnogo dela za dostojno proslavitev 20letnice osvobodjenja. Iz blagajniških registrov je razvidno, da znaša čista imovina 5188 Din, medtem ko je celotno premoženje naraslo na 7438 Din.

Po poročilih funkcionarjev je občni zbor pozdravil dr. Mejak v imenu Legije koroskih borcev in v imenu organiziranih tovarišev iz Guštanja. Ob tej priliki je imel dr. Mejak tudi daljši referat, v katerem je podrobneje razčlenil način zbiranja spominov in razmejitev društvenega delovanja med Legijo koroskih borcev in Maistrovimi borci. Govoril je tudi o krivicah, ki se gode nekaterim brezposelnim tovarišem.

Spregovorili so še gg. Malenšek, podpolkovnik v p. Sertić in Franjo Luknar, nato pa je v imenu nadzorstvenega odbora predlagal podpolkovnik v p. Cvirn razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Sledilo so volitve in je bila izvoljena naslednja ura uprava: predsednik dr. Dolar, odborniki: Malenšek, Guštin, Lipuš, Petrović, Zohar, Luknar, Varl, Senčar, dr. Irgolić in Vaupotić; namestniki: dr. Šnuderl, Gašček, Vizovisek, Špes, Kefer, Rak in Cimerman. Po živahni debati, v katero so posegli malodane vsi navzočni delegati in ki je izprizčila prizadevanje za poglubitve Maistrovega duha med obmejnimi borci in tesno sodelovanje z ostalimi dobrovoljskimi organizacijami, je zaključil dr. Dolar lepo uspešno zborovanje.

Lepa planinska slavnost

Kako smo praznovali 15 letnico slovenjebistriške podružnice SPD in otvoritev Pohorskega Vintgarja

Svečane seje ob priliki 15-letnice slovenjebistriške podružnice SPD predzadnja nedeljo v dvorani hotela »Beograda« so se udeležili tudi zastopniki raznih domačih društev in predstavnikov oblastev. V odsotnosti načelnika je pozdravil podnačelnik g. dr. Žnidaršič pokrovitelja mestnega župana g. Koca, nar. poslanca Gornjaka, predstojnika sodišča g. dr. Muhića, starostvo Sokola g. Vigela in g. Mondinija, zastopnico CMD go. Feiglovo, zastopnika pevskega društva »Lipe« g. Balantana in šol. upravitelja g. Tajnika.

Nato je povzel besedo častni član g. Josip Tomažič in podal izbrpno poročilo o delovanju od njene ustanovitve 22. junija 1. 1922. Ustanovili jo je zaslužni in neumorni planinec, takratni sodnik g. Štefan Vodošek. Po skromnih začetkih od markiranja poti se je razvijalo propagandno delo v planinstvu, smučarstvu, letovilstvu in končno v zgraditvi Planinskega doma in razglednega stolpa na Velikem vrhu. Letos pa se odvarja nova pot — Pohorski Vintgar. Za svoje delo je podružnica sprejela od mestne občine podporo; zato je izbran v znak hvaležnosti mestni občini župan g. Franjo Koc za pokrovitelja.

V soboto 4. t. m. je bil pri Sv. Treh kraljih velik kres z zažiganjem raket in že tradicionalno iluminacijo cerkve in doma. Številni planinci so že zvečer napolnili dom in ob godbi rajali do jutrnih ur.

V nedeljo nato se je vsa Slovenska Bistrica odela z državnimi zastavami v pozdrav množestvilnim planincem, katere so na postaji sprejeli z domačo godbo. Vse je hitelo na Pohorje razigrano, saj je bila prekrasna jesenska nedelja.

Pri maši pri Sv. Treh kraljih, katero je opravil tinski župnik g. Urh Hafner, je lepo premešani zbor Celjskega pevskega društva. Pred okrašenim Planinskim domom je bila nato proslava društvene 15 letnice. Podnačelnik g. dr. Žnidaršič je pozdravil množestvilne planince in pohorske domačine, predvsem pa zbor Celjskega pevskega društva, dalje pokrovitelja slava župana g. Frana Koca, zastopnika mestne občine g. dr. Šaubaha, župana okoliške občine g. Kova, sodnega predstojnika g. dr. Muhića, župnika g. Urha Hafnerja, g. inž. Jelenca, ki je brezplačno izvršil načrt Planinskega doma in g. Ljuzeta Strašnika kot zastopnika mariborske podružnice. Pismene čestitke sta poslala za glavni odbor g. Gašček in g. dr. Tomineš. S tem slavljenim in množestvilnimi čestitkami je bil otvorjen Pohorski Vintgar, delo in skrb sodnika g. dr. Tomineša.

Pred okrašenim Planinskim domom se je nato vrtil planinski koncert Celjskega pevskega društva pod vodstvom zborovodje g. Šegule. Množestvilni planinci, predvsem inozemci, so se divili lepim našim pesmim in brezhibnem izvajanju pevskega zbora. Domačini so se solzni prišli zahvaljevat za redek užitek. Res je vse hvale vredna misel, da se na prostem in brezplačno nudi pevska umetnost onim, ki le redkokdaj ali pa nikoli ne morejo v koncertno dvorano. Tako je odbor SPD doslej naprosil za koncert pevskega društva »Lipe« iz Slov. Bistric, lani slavni Živkov septet pod vodstvom profesorja g. Mirka in letos CPD. S svojimi pesmimi je pevski zbor CPD vžgal ter za požrtvovalnost zaslužilo obilo iskrenega priznanja in navdušenja.

Pri skupnem obedu so pevski zbor pozdravili mestni župan g. Koc, za SPD pa g. dr. Tomineš in g. Josip Tomažič. V imenu vseh pevcev se je zahvalil prof. g. Fink, predsednik CPD, za vso nenehajano pozornost in gostoljubnost slovenjebistriške podružnice ter izjavil, da je vedno združljiva lepota naše pesmi z lepoto naših planin, kakršne so v tem delu Pohorja skozi novotvorjeni Pohorski Vintgar mimo Velikega vrha do bežnega jezera. Vsem bo ostal ta prelepi izlet v najlepšem spominu.

Čez drn in strn...

V dobi poletov

čez severni pol

Če še ne veš, zdaj izveš: ... da se boš ruska letalca Pavlov in Grečeva po dolgotelni odsotnosti vrnila iz Jugoslavije v Moskvo in se tam zopet pridružila ansamblu Hudožestvenega teatra. (»Jutro«, 4. IX.)

Svečani stil

Na Bledu vlada slavnostna tišina. Slavnostno zvonjenje je ne moti, temveč jo še poudarja. (»Jutro«, 7. IX.)

Moralno orožje

Japonci hočejo Kitajce moralno razorožiti s strašnim ognjem iz topov, toda Kitajci se trdovratno branijo, odmaknili so se malo le na vogalu fronte. (»Slovenski narod«, 7. IX.)

Za ohladitev živecu

Po končanih blagoslovitvenih obredih se vrši v cerkveni dvorani srečolov Katoliškega prosvetnega društva. Vznemirjena živce bo pomirjevalo petje domačega pevskega zbora in nastop društvenega salonskega orkestra. (»Slovenski dom«, 9. IX.)

Sinfonija, ki je bila malo znana že pred odkritjem

Če ne veš, zdaj izveš: ... da so v Londonu odkrili doslej malo znano sinfonijo skladatelja Haydna v D-molu. (»Jutro«, 10. IX.)

Reflektorji naj skrijejo, kar ni prav

V primeru »Cavallerie« pa se nikakor ni moči sprizajzniti z zunanostjo poslopj, ki tvorijo ozodje scene same, čeprav je režiser poizkusil s par ukrepi omiliti slogovno

neskladnost z italijanskim okolišem, kot ga zahteva omenjena opera. Ko bi se vsaj strehe dale zakriti z reflektorji! (»Jutro«, 10. IX.)

Kriminalni stil

Roparski umor je bil v sredo zvečer v Cutiču pri Petrinji. Vse okrog je bilo znano, da je posestnik Nikola Boltužič bogat človek. Zvedelo se je pa tudi, da je pred dnevi dvignil iz hranilnice 100 jurjev, da bi izplačal svojega sina. To je prišlo na uho neznanim zločincem, da so sredi noči napadli posestnika. Vdrl so v hišo, začeli streljati s samokresi vseprek, dokler ni eden zadel starca v glavo. (»Slovenski dom«, 10. IX.)

Bankovci ali kovanci

18 milijonov draham v kovancih po 5000 draham so odnesli predvčerajšnjim iz grške državne banke v Atenah neznan roparji. Banka je objavila številke vseh ukradenih bankovcev in proglasila ves denar za neveljaven. (»Slovenski dom«, 11. IX.)

Kdo hoga nosi

Zrakoplov je bil skoraj že dograjen, toda po katastrofi »Hindenburg« se je pokazala potreba, napolniti ga s helijem namesto z vodikom, in zato so morali konstrukcijo izpremeniti, da bo zrakoplov lažji. Helij je namreč težji od vodika in zato ga more nositi zrakoplov manj. (»Slovenski narod«, 11. IX.)

Notranjski refleksi v Ljubljani

Kakor nam poročajo iz raznih krajev Notranjske, je tam včeraj divjala velika nevihta, ki se v Ljubljani odraža v tem, da je Ljubljanka silno motna in rjava. (»Slovenec«, 12. IX.)

Ali je bila malodušnost Pajkove upravičena? Take pisateljice, ki so iskale snov samo v bolnih ženskih srcih ali v usdah namišljenih romantičnih junakinj ter so imele le nemško vzgojo, pač niso moge dojeti življenjske potrebe ženskega lista. Ste tiste naše žene, ki so živele v krajih, kjer je politika postala zadeva ljudstva in žene, ki so se rodile v čisti slovenski družini, ki so živele med ljudstvom in so poznale njegov kulturni, gospodarski in narodni položaj, so mogle dojeti potrebe našega naroda in žene ter so čutile nujnost, da spregovore o vsem ter svojo javno besedo v listih. Sicer je bila res že Pavlina Pajkova objavila l. 1884. v »Kresu« »Nekoliko besed k ženskemu vprašanju« in je pokazala, da se je zavedala že mnogih načel današnjih ženskih zahtev, a nje gledanje je bilo daleč od spoznavanja primorskih Slovencev, ki so prve stvarno dojele duha svoje dobe: resnični smisel za domovino, jezik in svobodo, življenjske in kulturne potrebe kmetskega človeka, žalostni socialni položaj slovenske služkinje v velikem mestu, nesoglasje med ideali in realnim življenjem poklicne intelektualke, nevednost kmetice in podobno, pa voljo in odgovornost za javno delo. Marija Skrinjarjeva, prva socialna delavka, ki je učila kuhe in pismenosti kobariško kmetico in ustanovila v Trstu prvi poselski zavod, je pisala socialno, narodno in feministično podčrtane članke v tržaški »Edinosti« in goriškem »Slovenskem Svetu« (celo v zagrebški »Prilodici« so bili njeni dopisi). Marica Nadliškova, tržaška učiteljica s široko slovensko razgledanostjo in zapadno literarno izobrazbo, je bila prav tako sotrudnica »Edinosti«, »Slovenskega Sveta« in tudi »Ljubljanskega Zvona«. Organizatorice Karla Ponikvarjeva, Maša Gromova, Antonija Gerkova, Antonija Slavkova in še druge, ki so nastopale po ljudskih odrih, so ustanovile prvo slovensko žensko organizacijo. »Žensko podružnico Družbe sv. Cirila in Metod«. To razgibano življenje primorskih, zlasti tržaških žena, je rodilo nujno potrebo po lastnem glasilu in po njihovem prizadevanju je začela l. 1897. tržaška »Edinost« izdajati žensko prilogo »Slovenko«, ki se je kmalu razvila v samostojen list. Uredništvo pa so poverili Marici Nadliškovi, najsposobnejši slovenski ženi.

Slovenke so tako dobile svoj prvi ženski list l. 1897. Kmalu se je razširil po vsej slovenski zemlji in si ustvaril zavestno literarno in feministično program. Po zastugi urednice Marice Nadliškove-Barbolove ni bil naš prvi ženski list abecednik, nego že žensko glasilo v pravem pomenu besede. Ako se današnja žena pri svojem kulturnem izživiljanju ne more opreti na tradicijo v nobeni panogi, pa ima to oporo prav gotovo v časopisju. Tako so imeli poznejši naši ženski listi globoko prebrano pot. Že prva naslednica Barbolove, Ivanka Klemenčičeva, ki je po treh letih prevzela uredništvo »Slovenke«, je dediščino svoje prednice lahko dvignila do stopnje odlične ženske revije. »Slovenka« je bila napreden, sodoben ženski list. Obnavljavca je poleg literature najrazličnejša socialna in ženska vprašanja odkrito, borbeno in v smislu moderne feministične ideologije. Zbudila je mnogo mladih ženskih moči k aktivnemu delu pri persui in v organizacijah. Značilno je, da si po smrti tržaške »Slovenke« niti naša žena v osrčju Slovenije še dolgo ni mogla ustanoviti svojega lista.

Pavla Hočvarjeva

Ljubljanski velesejem se je zaključil

Ljubljana, 12. septembra. Danes je bil zaključni dan velesejma in novinarske razstave. Navzlic slabemu vremenu so mnogi še poslednji dan pohiteli da si ogledajo prireditve. Zlasti številni so bili zunanji posetniki iz vseh krajev Slovenije, pa tudi iz Italije in ostalega inozemstva. Rezervirali so si današnje nedeljo za poset velesejma zaradi tekmovalja harmonikarjev za jugoslovensko prvenstvo. Deževno vreme jih ni oviralo, da ne bi prišli v Ljubljano. Tako so se zbrale na velesejmu velike množice občinstva. Ker je ves dan deževalo ali pa vsaj rosilo, so se posetniki gnetli v paviljonih in na veseličnem prostoru, kjer so bile dopoldne izbirne tekme, popoldne pa je bila zaključna tekma. Tekmovalje je zopet pokazalo velik napredek naših harmonikarjev, ki so pokazali zares odlično igro. Rezultate tekmovalja bomo objavili v torkovi številki.

Oktober je utonil, zdaj so ga naši

Zalog, 12. septembra. Mazovčevi iz Zaloga so čitali pred dnevi v »Jutra« notico, da so našli v bližini Litije truplo neznanega otroka. Brž so zasuli, da je morda najdeni utopilec nekaj hihov šletni sinček Pavelček, ki ga pogrešajo že od lanskega leta. Mazovčevi so šli v Litijo na orožniško postajo, kjer jim je orožniški komandir g. Baumgartner poročal o najdbi.

Trupelec je našel neki železnikar iz Pogonika. Pri Savi je imel nekaj opravka, pa je videl, da je štrlelo iz pečine obvalovalo. Prijel je za čevlji, pa je opazil, da je šel obut v človeško nogo. Nato je začel raokopavati pečino in je z grozo ugotovil, da je v pečini naplavljen otroško trupelce. O najdbi je obvestil litijske orožnike, ki so preskrbeli za pokop trupelca. Shranili so tudi košček obleke, v katero je bilo že močno razpadlo trupelce oblečeno.

Mazovčevi so prepoznali po koščku obleke Pavelčka. Tako se je šele zdaj pojnsnila tragedija, ki se je zgodila lansko jesen. Mazovčeva stara mati je imela tedaj nekaj opravka na polju. Z njo je šel tudi vnukček Pavelček. Nekje je dobil palico in je z njo stopal po obrežju Ljubljanice. Ko je bila mati zatopljena v delo, je vnukčka ne-nadomna zmajkalo. Obupana je klicala mati na pomoč, preiskali so vsa okolišja, pa ni bilo nikjer sledu za otrokom. Le palico, s katero je udarjal po vodi, so našli na bregu...

Takrat se je deček najbrž preveč nagnil preko obrežja, se skotalil v Ljubljanico in utonil.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Sportna nedelja

Ljubljana

si je priborila prvi dve točki

Na silno težkem, blatnem terenu je Ljubljana zaslužno zmagala nad sarajevsko Slavijo — Senzacionalna zmaga BSK nad Jugoslavijo — V Zagrebu delitevi točk — Hajduk je zmagal nad Concordio

Ljubljana, 12. sept.

Tretje kolo v ligi je minilo brez težjih presenečenj. Nekoliko visoko je izraženo Bskov triumf nad svojim večnim lokalnim rivalom, precej nepričakovan, toda stvaren je neodločni rezultat v Zagrebu. Malokdaj bi bil pripisoval Jedinstvu sposobnost, da odvzame Basku obe točki, toda zgodilo se je tudi to. Sicer je bilo vse v redu.

Bask in Jedinstvo sta igrala že v soboto, da se izogneta veliki konkurenci beograjskega derbija. Beograjski črnobeli so proti zelenim tesno zgubili, pa so kljub temu ostali takoj za »elito«, ki se je zbrala v vrhu tablice. Pridobljeni točki tudi Jedinstvu nista mnogo pomagali, ker ga količnik drži na poslednjem mestu.

Beograjski derby je plavim dal veliko zadoščenje. S 3:0 se je BSK pritisnil tesno k zagrebškemu vrhu in dokazal, da je kljub vsem drugačnim trditvam še vedno faktor, s katerim bo teža resno računati. Jugoslavija je po tem rezultatu zašla v družino Ljubljane in Slavije na sedmo do devetega mesta.

Zagrebcani so si z delitvijo točk ohranili vodstvo v dvoje. Prav na vrhu je še vedno Gradjanski v boljšim količnikom, toda Hašk je tik za njim in tudi BSK in Hajduk se ga držita. Bomo že videli prihodnjič, kako bo!

Hajduk ni žel velikega uspeha proti Concordiji. 4:2 je sicer sigurni rezultat, pravi pa, da so moči precej izenačene...

Ljubljanski 2:1 je prinesel prvi točki in mesto v prej omenjeni družbi.

Po današnjih uspehih in neuspehih je položaj v ligi:

Gradjanski	3	2	1	0	13:5
Hašk	3	2	1	0	7:5
BSK	3	2	0	1	6:3
Hajduk	3	2	0	1	7:4
Bask	3	1	0	2	2:3
Concordia	3	1	0	2	7:11
Ljubljana	3	1	0	2	4:8
Jugoslavija	3	1	0	2	2:4
Slavija	3	1	0	2	2:4
Jedinstvo	3	1	0	2	1:8

Prihodnja nedelja je prosta. Čez 14 dni pa to bosta spored: BSK—Hašk, Jedinstvo—Ljubljana, Slavija—Bask, Concordia—Jugoslavija, Hajduk—Gradjanski. In ta spored bo že nekoliko razčistil zamršeni položaj.

Ljubljana—Slavija

2:1 (2:0)

LJUBLJANA: Pogačnik — Hassl, Bertonec I — Slapar, Pupo, Boncelj I, Tičar, Slavija: Krstulović — Zagorac, Pavlič — Marjanovič, Gjurovič, Kranj — Petkovič, Divčić, Salipur, Lehr, Matekala.

Pričakovali smo z znatno napetostjo prvi nastop našega moštva na domačih tleh. Dež je pokvaril prireditve. Sicer je bilo res okoli 1500 ljudi na tekmi, lahko pa jih bi bilo spričo precejšnjega zanimanja tudi več. Po drugi strani pa je dvodnevno deževje temeljito zmehčalo tla, ki so na ta način bila zelo težka. Poznal se je to igri in igralcem.

Dva neuspeha na zagrebških tleh nista vplivala velikega zaupanja v belo-zelene enajstorice. Toda pokazalo se je, da je velika razlika med igro zunaj in igro doma. Pravijo, da proti Concordiji ni bilo treba izgubiti obeh točk. Doma jih bržkone ne bi bili izgubili. Pa bo prišla tudi Concordia v Ljubljano, a tudi naši bodo šli v Sarajevo...

Tekma je bila v vseh teh okolnostih izredno težka. Bila je borbena, igralo se je na obeh straneh zelo postrtovalno. Ali je bila tudi lepa? Mnogo tega je zakrivil sodnik, ki je nenehoma piskal, kar je bilo in tudi česar ni bilo. Dobra je razsekala igro, toda privedel jo je srečno do konca, čeprav je mnogokrat pretilo, da bo prekipel temperament.

Katero moštvo je bilo boljše? Videli smo precej izravnosti. In po tej se da sklepati, da so tudi ostala ligaška moštva precej na isti višini: Slavija je doma spravila pod streho eno zmago, obe tekmi zunaj je zgubila. Podobno usodo je doživela Ljubljana. Toda bilo je vendar precej razlik v moštvi, dasi je celoten vtis vravnotežen.

Ljubljana je vidno bolj in delj vzdržala težko igro v hudem tempu. Vzdržala je pravzaprav tja do konca. Česar o Slaviji ne moremo trditi. Drugi polčas je videl večino belo-zelene v napadu, dočim so bili belo-modri potisnjeni v obrambo. Vse do poslednje tretine polčasa, ko je Ljubljana ob sicer vidni, a malo uspešni premoči zaprla igro, češ, boljše je 2:1 v rokah kot negotovo 3:1 v zraku. Sicer pa je Ljubljana zaostajala v startu in v kombinirani povezanosti. S tema dvema elementoma so gostje povsem prevladovali v začetku igre — prvih petnaest minut brezglavosti in nervoznosti je sploh že udomaćena host Ljubljane — in tudi sicer dober del prvega polčasa. Zato na je Ljubljana pokazala veliko večjo odločnost pred »olom«, saj se je streljalo skoro samo na Slaviji gol.

Ne more se reči, da so vsi doli belo-zelenih enako dobro funkcionirali. Postrtovalnosti gotovo ne gre odrekat nikomur, toda bili so nekateri igralci boljše razpoloženi od drugih. Tako je bila obramba razven par napadov nervoznosti, vsa na mestu. Ob prejetem голу bi bil lahko Pogačnik nekoliko boljše plasiran, ali pa bi

bil kdo drugi malo pomagal v голу. Sicer je bil Pogačnik na mestu in je tik pred koncem odbil zelo težko žogo. Branilski par se je taktično izpopolnjeval in je zlasti Hassl za svojo preudarno, predvsem pa izredno postrtovalno igro žal zaslužen aplavz. Ze precej manj je zadovoljila srednja vrsta. Boncelj je po dolgem presledku nastopil prvič in je dal skoro brezhibno partijo. Gotovo ni bil najslabši med svoje vrste. Pupo malo počasen v podajanju. Prav dober pa v pokrivanju in odvzemanju žog. Slapar je nekoliko padel v svoji formi, bržkone prehodno pojav, toda v igri se je to poznalo. Napad je zabil dva gola in s tem odločil bitko, vsaka čast mu za to. Toda bil je zelo neenoten v delu. Zelo koristen je bil Luce. Tičarju je odlično pripravil zgoditek. Tičarja so malo zaposilili, imel pa je proti koncu zopet prav lepo priliko, takrat je šlo preko. Pepček je z odlično potezo spravil drugi zgoditek na varno, toda v celoti ni zadovoljil. Desna stran napada se nikakor ni mogla znajti. Oba, i Lah i Janežič sta nekako visela v zraku, nista našla stika niti medseboj niti po drugih. In malokdaj sta se prav postavila, da jima je bilo težko podati uporabne žoge.

Slavija je bila kljub dvema rezervama dostojen partner za belo-zelene. Ima zelo dobro obrambo, v kateri še vedno prevladuje starina Zagorac, neprehodna »kočnica«. Dobra je bila tudi srednja vrsta, v kateri sta zlasti stranska krilca odlično zavrila svoji krili. Gjurovič, dober tehničar, je lepo povezal napad s svojo obrambo, kar je bistveno vplivalo na leno povezanost moštva. Napad sicer ni prišel do zodička to pa je v veliki meri pripisati natančnemu delu ljubljanske obrambe, ki ni nasprotnikovega napada dovolila. Da bi se razvil. Vendar je napadalna petorica tja do kazenske črte odlično napredovala, igrali so tudi bolj taktično, bolj enakomerno preko vsega napada. Zlasti so se posluževali tudi kril, od katerih se je odražal posebno Matekala, s katerim je Slapar imel svoje križe in težave. Splošen vtis o moštvi je: da so zelo borbeni, in da bo vsakemu ligašu zelo težko prinesli kak uspeh iz Sarajeva.

POTEK IGRE

Je sprva pokazal Slavijo v odličnih napadih, in Pogačnik je moral že po prvih potezah posredovati. Sicer je obramba Ljubljane na mestu in ne da nasprotniku do strela. Prvi napad Lj. nastane šele v 7. min. in Janežičev strel gre v aut. Slavija ima odločnejši start, Lj. nudi zelo razgrano sliko. Par kočljivih situacij pred golom Lj. mine srečno, nato se okoli 15. minute igra odpre, vendar je Sl. z boljšim startom in s povezano igro v prednosti. Prvo priliko ima Tičar v 25. min., toda pošlje mimo. V 30. min. pa mu Luce poda zelo ugodno in njegov strela obsedi neubranljivo.

1:0 za Ljubljano.

Zdaj je Lj. stalno v napadu, opaža se, da je Slavijo forsirani tempo že precej izžrpal. Iz prodora pride Sl. v 32. min do strela s kota, vrstijo se objestanski napadi, v katerih pokaže Lj. večjo odločnost. Sodnik venomer prekriža igro za vsak, tudi najbrhalejši dotik, kljub temu pride do težavnejših reči, kakor n. pr. v 40. min. med Tičarjem in Zagorcem. Odslej Tičar nekoliko stavlja v 43. min. zrušijo Tičarja prost strel odda Boncelj lepo pred gol. Pavlič odbije z glavo Pepčku na novo in že v žoga ne ubranljivo v desnem kotu pod prečko.

2:0 za Ljubljano

In bitka je dobljena. Tik pred koncem bi moral Tičar biti s kota, ali ne pride več do tega. Takoj po začetku v drugem polčasu prevzame Lj. vso iniciativo in dobro poi ure se valijo napadi kar tako pred Slavijino vrata. Toda Zagorac in njegova okolica bučno pazi. Ljubljanski napad je poleg tega neodločen in boječ, nihče ne tvega več odločnejše poteze. V 10. min. prisodi sodnik po Slavarijevu foulou prost strela s 17 metrov. Zagorac izvaja in olasira mimo »zida« in — mimo Pogačnika, tako je dokončen rezultat. Lj. dobi še dva kota, toda okoli 30. minute je situacija že skoro tvegana, zato Lj. igro zapre in drži rezultat.

Sodnik je bil s. Matančič iz Zagreba. Ni prišel odrejeni Mika Popovič niti njegov namestnik Jelenič niti pozneje odrejeni Minarič. Ali se vsi Ljubljane tako boje? Matančič je sodil pošteno, ali nikač je mnogo preveč. In zadrževal se je z igralci v škodo svoje avtoritete!

BSK—Jugoslavija

3:0 (3:0)

Beograd, 12. septembra.

Kljub dežju se je k današnjemu derbiju med Jugoslavijo in BSK zbralo 10.000 gledalcev, ki so živahno spremljali potek igre. BSK je zaslužno zmagal s 3:0. Rezultat je bil dosežen že v prvem polčasu. Dva gola je zabil Valiarevič, enega na Moša. Igra je bila sicer borbena, potekla pa je brez vsakih incidentov. Jugoslavija je podala slabo igro. Imela je sicer več prilik za strel, na tega ni znala izrabiti.

Hašk—Gradjanski 2:2

Zagreb, 12. septembra.

Zelo dobra igra Haška v prvem, nadmoč Gradjanskega v drugem polčasu. Igra je bila prav zanimiva, a pokvaril jo je hud naliv, ki pa kljub temu ni zadržal obištev in je bila igra precej dobro za-

sedeno. V 20. min. je Medarič zabil prvi gol za Haška, v 25. je Kokotović izenačil, v 31. je pa Kacijan postavil na 2:1 za Haška. V drugem polčasu je v 40. min Kokotović z lepim golom rešil Gradjanskemu točko. Sodil je odlično italijanski sodnik g. Camberlini.

Hajduk—Concordia

4:2 (2:1)

Split, 12. septembra.

Hajduk se na blatnem terenu ni preveč znašel, vendar je do stanja 2:0 za svoje barve predvedel dobro igro. Ko je pa Concordia izenačila, je začelo moštvo popuščati in šele proti koncu se je zbralo k energičnemu finišu. Gole so zabili Lemešič in Kragič. Concordia je pa izenačila po Rakarju. V drugem polčasu je Hajduk zabil po Bakotiču in Kragiču na 4:2. Gledalcev 2000. Sodil je g. Krifer iz Osijeka.

Podsavézno prvenstvo

Kljub močnemu nalivu so se odigrale vse tri prvorazredne prvenstvene tekme po sporedu. Dočim je bilo igrišče v Šiški še razmeroma dobro in se je dalo na njem igrati, sta bili obe tekmi na igrišču v Trnovem bolj plavalni kot nogometni tekmi; v resnici je bil ves teren pod vodo, a igranje na njem je bil vsekakor silen napor.

Kranj—Mars 2:0 (0:0)

Kranjčani so zaslužno odnesli domov obe točki. Sicer so jim Poljanci dali v prvem polčasu precej opravka. Bili so deloma terensko premočni, le v zaključnih fazah se niso mogli povzpeti do prave odločnosti. Po odmoru pa je prešla vsa iniciativa na goste iz Kranja, ki so mestoma kar oblegali Marsova vrata. Prost strel je izkoristil Vreček in pritegnil vodstvo za svoje moštvo, potem pa je s silno bombo povisal Unterreiter na 2:0. Enajstke isti igralec ni zabil. Od vseh igralcev je bil posebno na mestu srednjega krilca Unterreiter, ki je v danih neprilikah ubral najprimernejšo taktiko: enostavno in hitro igro na široko. Njemu gre glavna zasluga za zmago. — Sodil je dobro g. Kušar.

Jadran—Reka 2:1 (2:1)

Druga igra je kazala, da bo po živahnosti prekašala prvo. Toda voda je kmalu ubila igralce in se je vsa reč na igrišču sprevalja v obupno nabijanje tja v en dan. Začeli so Rečani in so nekajkrat pritisnili prav zares, tako da je imel mali Podbevšek v Jadranovem голу od vsega začetka veliko dela. Po preteku četrte ure pa so se Jadranši znašli, a obramba z Viča je kaj kmalu posegla tudi po nedovoljenih sredstvih. Pri tem je izkupil Brvar, ki ga je sodnik okoli 20. minute postavil na hladno. Odslej je domačinu zrasel pogum; prva poteza po tem dogodku je postavila Logarja v ugodno pozicijo in žoga je romala v mrežo. Jadran je še vedno v stalnih napadih in v 28. min. pošlje Savs center z desne strani preko črte, tako da je že 2:0 za J. V protinapadu izpusti Podbevšek žogo na črti, sicer jo utegne pokriti, ali Jež potisne oboje: vratarja in žogo preko črte in sodnik pokaže na sredino. S tem je rezultat že postavljen. V drugem polčasu zdrčne igra na prav nizek nivo, kar ni na takem terenu nobeno čudo igralci so v stalni borbi z vodo že povsem izžrpani. Sredi polčasa izključi sodnik Logarja od Jadrana zaradi nesportnega obnašanja, tik pred koncem doleti ista usoda Rečana Korkalja zaradi istega prestopka. — Sodil je dobro g. Doberlet.

Svoboda—Slovan 5:2 (2:0)

V precej ostri, sicer pa nelepi igri je Svoboda svojega protivnika zaslužno odpravila z visokim rezultatom. Nasilca Svobodnih napadov sta bila Rihtar in Slamberger, dobra sta bila tudi oba branilca in Habiht v krilcih. Sploh je bilo moštvo Svobode bolj izravnano. Slovanovci so igrali precej podrejen vlogo.

V dokaj izravnani igri, ki je po Svobodaševih ves čas niso spustili iz rok, so prišli do polčasa po Rihtarju in Komparetu v vodstvo. Po odmoru je Zemljak znižal z avtogolom na 2:1. Rihtar je utegnil povisati na 3:1, po desnem krilu so Slovanovci spet znižali na 3:2, nato so Svobodaši dosegli še dva gola (Rihtar, Zajc) in rezultat je ostal do konca nespremenjen.

Sodil je g. Pečar dobro.

Hermes : Bratstvo

(Jesenice) 3:2 (2:1)

Jesenice, 12. septembra.

Današnja prvenstvena tekma med ljubljanskim Hermesom in Bratstvom, se je odigrala v hudem nalivu in velikem mrazu, saj je sneg pobelil hribe do nižine 1200 m. Hermes je tehnično boljše moštvo in je zaslužno zmagal. Jeseničani so igrali postrtovalno, vendar rutiniranemu nasprotniku niso bili kos. Igrišče je bilo v zelo slabem stanju. Tekmi je prisostvovalo malo gledalcev.

Celje : Atletiki 3:1 (2:1)

Celje, 12. septembra.

Danes je bila na Glaziji pred 400 gledalci med neprestanim dežjem odigrana podsavézna prvenstvena tekma med starima lokalnima rivaloma. Celje je zmago zaslužio in si je zopet priborilo dve točki. Kljub slabemu vremenu je bila tekma živahna in zanimiva. Celje je nastopilo v boljši postavi nego preteklo nedeljo. Napadalna petorica je igrala povezano in smotno. Tudi krilska vrsta in ožja obramba sta zadovoljivi. Atletiki so imeli dober notranji trio, krili pa sta igrali preveč na svojo roko. Krilska vrsta in ožja obramba so pokazale mnoga postrtoval-

nosti. V začetku je bila igra izenačena. 7. min. so izvedli Atletiki hitro akcijo in je Koželj pognal žogo iz neposredne bližine v mrežo. Imnuto kasneje je izenačil Dobrajc iz daljave 20 metrov s preciznim strelom v gornji levi kot. Celje je prišlo v lahno premoč, toda obramba Atletikov je dobro čistila. Dve minuti pred odmorom je prišel napad Celja pred gol Atletikov. Dobrajc je poslal žogo do linije in Pfeifer jo je podaljšal do mreže. Po odmoru je obdržalo Celje svojo premoč v 14. min. pa je Pfeifer postavil solo z razantnim strelom v spodnji levi kot končni rezultat. Atletiki so začeli pritiskati toda brez uspeha. V 29. min. je sodnik izključil po enega igralca obeh klubov. 5 min. pozneje enega igralca Atletikov, v zadnji minuti pa zopet po enega igralca obeh moštev. V zadnji sekundi tekme so vdrli navijači Atletikov na igrišče, nakar je sodnik regularno zaključil tekmo. V drugem polčasu so Atletiki igrali zelo ostro nekateri igralci Celja so pa po nepotrebnem reagirali. Tekmo je sodil g. Camernik iz Ljubljane točno in strogo.

Maribor, 12. septembra

Tekmovanje za prvenstvo mariborskega okrožja LNP se je danes nadaljevalo z dvema tekmama, ki sta bili obe odigrani v Mariboru na raznih igriščih. Odigrana bi morala biti še tretja tekma, in sicer med Muro in ČSK, ki pa je bila po sporazumu preložena na 21. november, ker je ČSK hotel gostovati v Gradcu proti Sturmju. Ker pa ni dobil dovoljenja za gostovanje, je pač moral ostati doma in tako je ostal termin neizrabljen.

Rapid : Maribor 6:3 (4:1)

Pred komaj 100 gledalci sta stara rivala na Rapidovem igrišču odigrala prvenstveno tekmo, ki se je končala z velikim presenečenjem. Po presledku več let, se je Rapidu posrečilo, da je svojemu večnemu nasprotniku prizadejal občuten poraz. Tekmovanje se je odigralo na popolnoma premočenem terenu in je nudilo neregularen potek, ker je bila vsaka kombinacija nemogoča. Zmago si je priboril Rapid v prvi vrsti zaradi slabe obrambe Maribora in ker je igral z večjim elanom in postrtovalnostjo. Kljub porazu je bil Maribor v polju boljši nasprotnik. Napad je imel več prilik, ki jih pa ni znal izrabiti. Veliko neodločnost pred golom in netočno streljanje je spravilo Maribor ob zmago. Kot celota je Maribor kljub porazu ugajal, vsak igralec se je po svojih močeh potrudil do zadnjega trenutka. Slabo točko je Maribor imel v ožji obrambi, levi branilec je bil obupno slab. Rapid pa je imel nasprotno svojo najboljšo moč v ožji obrambi, ki je bila za nasprotnika huda ovira. Krilci niso bili tako dobri, napad pa je igral zelo koristno ter spričo nemogočega terena ubral pravilno taktiko: igral je po krilih. Tudi je napad mnogo streljal in sicer iz vseh pozicij, kar je prineslo zaslužen uspeh. Kljub slabemu terenu je bilo tekmovanje regularno in je bilo v igri opažati več lepih potez. Bila je to ogorčena borba za točke, toda v mejah dovoljene igre.

Goli so padli v 8. min. po Milošu za Maribor, v 12. min. je Krajiner izenačil.

Zaključek VIII. balkanijade v Bukarešti

Pred 35.000 gledalci je zmagala Grška pred Rumunijo. Jugoslavija na tretjem mestu, slede Turčija in Bolgarija

Bukarešta, 12. septembra.

Danes so bile zaključene VIII. balkanske igre v Bukarešti ob silni vročini in vedrem nebu. Toplomer je kazal v senci 35 stopinj Celzija. Zaključnim borbam je prisostvovalo 35.000 gledalcev. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo, vendar si Jugoslavija ni priborila posebnih lovorik in je padla na tretje mesto. Rezultati so bili naslednji:

Tek 400 m: 1. Jordake (G) 49.1, (nov balkanski in grški rekord), 2. Melih (T) 49.9, (nov turški rekord), 3. Despot (J) 50.1, (nov jugoslovenski rekord), 4. Nemes (R), 5. Karageorgiu (R).

Met krogle: 1. Gurau (R) 14.31, 2. Kováčič (J) 14.19, 3. Irfan (T) 13.87, 4. Stefanatis (G) 13.20, 5. Harsany (R).

Met diska helenski stil: 1. Silas (G) 39.73, 2. Hawalecz (R) 36.95, 3. Badolescu (R) 35.20, 4. Floros (G) 33.97, 5. Kováčič (J) 32.45.

Tek čez zapreke 110 m: 1. Mantikas (G) 15.4, (V predteku je s 14.1 postavil nov balkanski rekord), 2. Dojčev (B) 15.6, 3.

v 16. Bodendorf zvišal na 2:1, v 28. Heller na 3:1, v 39. pa Krajiner na 4:1. V drugem polčasu je Miloš v 7. min. znižal na 2:4, v 10. min. je Heller zabil peti gol, v 16. je Miloš spet poslal pod prečko za Maribor, a v 36. je Krajiner postavil končni rezultat 6:3.

Sodil je korektno g. Jančić.

Železničar : Gradjanski (Čakovec) 4:1 (2:0)

Tudi na stadionu Železničarja se spričo izredno slabega vremena ni trlo ljudi in tudi ta tekma je bila odigrana na popolnoma razmočenem terenu. Gledalcev je bilo komaj 150, ki so bili priča zaslužene zmage Železničarja.

Gradjanski se je v tej tekmi predstavil kot moštvo, ki si je zaslužno utrl pot v prvi razred. Sicer ne premore odličnejših posameznikov, kot celota pa tvori izredno borbeno moštvo, ki ne klone do zadnjega. Najboljši del je bila solidna obramba, krilska vrsta je pa bolj pomagala obrambi, kakor napadu. Napad je sporadično prišel do nasprotnikovega gola in je znal taktično izrabiti en tak prodor, iz katerega je rezultiral častni gol.

Železničar je bil nasprotniku nadmočen v vseh vrstah, vendar enajstorica to ni znala v številnih izraziti. V napadu je bilo več šibkih točk. Obe krili sta bili sploh zelo zanemarjeni, ko pa sta dobili več posia, se je izkazalo, da nobeno ni pri stvari. Napad se ni upal startati, zato je bila vsaka žoga, ki je bila podana v prazno, izgubljena. Srednja vrsta je igrala taktično slabo, vsi trije krilci so bili stalno v napadu, tako da je bil nasprotnik primoran svoje moči potegniti v obrambo. Zato je bil kazenski prostor Gradjanskega zatrpan od samih nog, da je bilo konec koncev zares težko spraviti žogo v gol. Ožja obramba je bila solidna, toda ne nepremagljiva.

Gole so dali Pavlin v 28., Lešnik v 38. v drugem polčasu Golinar v 10., Pavlin pa v 32. Častni gol je zabil Gradjanski po levi zvezi v 27. min.

Sodil je objektivno in dobro g. Koplč.

Ostale nogometne tekme

BUDIMPEŠTA: Danes se je vršila prva finalna tekma za srednjeevropski pokal med FTC in Lazio in Rima. Ferencváros je zmagal nad gosti s 4:2.

PRAGA: Prvenstvo: Slavija: Prostjevič 3:1, Sparta: Viktorija Plzen 2:0, Viktorija Žižkov: Zidenice 1:0, Kladno: Bra tislava 1:0, Nachod: Sleska Ostrava 3:1, Pardubice: Plzen 3:3.

ITALIJA: Prvenstvo: Milano: Ligura 2:1, Lučeze: Ambrosiana 3:3, Bari: Torino 0:0, Bologna: Napoli 3:2, Juventus: Livorno 2:0, Genova: Atlante 8:0, Roma: Fiorentina 4:0.

BUDIMPEŠTA: Prvenstvo: Ujpešt: Elektromoš 5:0, Törekväs: Szeged 5:1, Phöbus: Raab 4:0, Kispeszt: Bocskay 5:1.

DUNAJ: Na Dunaju so bile vse tekme zaradi dežja odpovedane, prav tako tudi teniški dvoboj za srednjeevropski pokal s Poljsko.

MARIBOR: Prvenstvena tekma II. razreda Slavija: Ptuj 6:1. V druge mpolčasu Ptuj ni več nastopil (dovolj je bilo dežja in golov v prvem...)

ostal v Zagrebu samo par dni ter bo med tem imel posvetovanja s članj vodstva KDK. Ze po par dneh bo odpotoval za dva tedna v Rogaska Slatino.

Zemunsko vremensko poročilo: Močna depresija se je ustavila nad genovskim zalivom, in povzroča deževno vreme po vsej zapadni polovici Balkanskega polotoka ter v alpskih deželah, kjer ponekod tudi sneži. Druga depresija se je pojavila nad Nemčijo, ki prav tako povzroča deževno vreme. Spričo položaja obeh depresij prihaja s severa v Evropo val mraza, tako da se je podnebje v severni in zapadni Evropi dejansko že občutno ohladilo. V Jugoslaviji je oblačno in deževno vreme v večjem zapadnem delu ter v severnih krajih. Nekoliko oblačno je tudi v vzhodnih in južnih krajih. Ponekod močan veter. Temperatura je nekoliko padla v zapadnih krajih, drugod pa se je dvogvila. Minimalna je bila v Ljubljani (4), najvišja v Senju 29 C.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno in deževno vreme skoro po vsej državi. Veter bo imel v glavnem severozapadno-jugovzhodno smer. Temperaturna razmera bodo v povprečju nekoliko nižje, vzhodno pa nekoliko višje.

Teden dni filma

Willy Birgel in Zarah Leandrova v Ufinem filmu »K novim obalam«

Hans Albers v novem filmu

Pred kratkim so dovršili v Neubabelsbergu v režiji Karla Hartla film s Hansom Albersom, ki je dobil naslov »Človek, ki je bil Scherlok Holmes«. Kakor bo lahko že vsakdo videl po naslovu, je film kriminalen in bo, kakor pišejo, velika senzacija. Razen Albersa igrajo v filmu še Heinz Rühmann, Marieluise Claudius, Hansi Knoteck in Hans Junkermann.

Nov Ganghoferjev roman filman

Po filmanem romanu »Gradu Hubertus« je Ufa izbrala novo delo tega priljubljenejšega nemškega pisatelja, da ga pokaže v filmu. Določila je roman »Das Schweigen

im Walde«, ki ga nedvomno pozna vsakdo, kdor je čital poljudne nemške romane.

V filmu, ki bo v kratkem prišel tudi v Jugoslavijo, so dobili glavne vloge Paul Richter, Hansi Knoteck — ki je letos ena najbolj zaposlenih nemških igralk — Hans Adalbert von Schlettow, Käthe Merk in drugi.

„Ločena žena“

V kratkem pride v Ljubljano spet film odlične kvalitete. Naslov »Ločena žena«, ki so mu ga prav nesrečno izbrali, ne pove sicer dosti, zato pa je film sam po sebi res odlično delo, ki bi si ga moral vsakdo ogledati. V njem nastopajo štirje

veliki umetniki, ki jih pristejajo med glave ameriškega filma.

Jean Harlow je dobila v njem glavno žensko vlogo. Mlada umetnica, ki jo je nedavno vzela smrt, je v tem svbujem poslednjem še dovršenem filmu pokazala vse svoje znanje in vso svojo moč v igri, ki je bila res nedosežna. Njena ženska tovarišica v igri je skrivnostna Myrna Loy, ki je stalnim obiskovalcem kina že stara znanka. Moški vlogi sta dobila William Powell — menda še niste pozabili njegove vloge v filmu o kralju plesa Ziegfelda — in Spencer Tracy.

Film je vreden, da si ga vsakdo ogleda.

Bobby je najboljši prijatelj berlinskega gledališkega igralca Willyja Birgla. Tako vsaj trdi sloviti umetnik sam

Razstava neodvisnih likovnih umetnikov

Ljubljana, 12. septembra V Jakopičevem paviljonu so člani Kluba neodvisnih slovenskih likovnih umetnikov otvorili svojo prvo skupno razstavo. Kljub neprijetnemu vremenu se je k otvoritvi zbralo lepo število umetnosti ljubčega občinstva, med drugimi predsednik Narodne galerije dr. Windischer, zastopnik prosvetnega oddelka banke uprave, pisatelj Širok, načelnik kulturnega oddelka mestne občine dr. Mole, bolgarski pisatelj Pantelejev, ki se pravkar mudi v Ljubljani, predsednik vselejma veletgovca Bonač, tajnik JC lige Govekar, predsednik Društva slovenskih likovnih umetnikov Ivan Vavpotič in še množica likovnikov, književnikov in zastopnikov tiska. Pred mikrofonom, po katerem je lahko otvoritvi prisostvovala vsa najširša javnost, je goste pozdravil najprej predsednik kluba akad. kipar Nikolaj Pirnat, nato pa je imel pomemben govor akad. slikar Zoran Mušič. Njegova izvajanja, ki pomenijo programatično izpoved mladega rodu, bo »Jutro« še zabeležilo.

Ko si je občinstvo ogledalo razstavo, se je moglo prepričati, da dela mladih umetnikov, zbranih v Klubu neodvisnih, v uspešni meri ustrezajo ideji in programu. Razstava obsega vse štiri dvorane paviljona. Izmed slikarjev razstavlja Zoran Didek vrsto pokraj in portretov v oglju, Stane Kregar, ki je lani vzbudil pozornost s svojim fantastično nerealnim dojemanjem sveta, je tokrat zastopan z vrsto del, ki kažejo razvoj v pravcu večje umerenosti in stvarnosti. Zanimivi so njegovi motivi o revoluciji na Španskem, Zoran Mušič razstavlja šest olj. Maksim Sedej je zastopan s serijo oljnatih slik, lesorezov in risb, ki vnovič potrjujejo vero v njegovo umetniško rast. Izmed najmlajših sta dostojno zastopana Niko Omers in Marij Pregelj, katerih olja, risbe in grafike vzbujajo občo pozornost. Kipar Zdenko Kalin razstavlja tri portrete, akt in torzo, Niko Pirnat več portretov, študijo žrebca, Kurenta in pa vrsto odlično uspelih risb, Karel Putrih prav

tako vrsto portretov, kompozicij in študij. Izmed gostov se udeležuje razstave tudi akad. slikar Slavko Sohaj iz Zagreba. Priraditelji so izdali odlično opremljen katalog, ki ga krasi nekaj prav lepo uspelih reprodukcij.

Z obiskom prvega dne so priraditelji kar zadovoljni, posebno gostov pa so imeli zvečer, ko je pri efektivni razsvetljavi nastopila operna pevka Ksenija Vidaličeva, ki se je v intimnem krogu poslušalcev ču-

dovalo znašila in zapela od srca. Zapela je dve ariji iz »Boheme« in eno iz »Tosca«, a dojem njenega prekrasnega glasu je bil še toliko lepši v tem brezglasnem domu likovne umetnosti. Nastop odlične mlade umetnice je žel navdušene spontane aplavze. Pevko je odlično spremljal dirigent Žebre na glasovirju, ki ga je umetnikom iz priznanosti stavila na razpolago tveška A. Breznik. Podobni glasbeni večeri bodo še sledili in bodo brez dvoma privabili mnogo občinstva.

Smrt pri otepanju orehov

Padel je z drevesa in v nekaj trenutkih izdihnil

Škocijan, 12. septembra

Te dni je sklenil posestnik in trgovec G. Krevelj iz Rovišč pri Raki otepati orehe. Splezal je na orehovo drevo in s kolom začel otepati sadove. Ko je bil dva metra nad zemljo, mu je nenadoma spodrsnilo, izgubil je ravnotežje, se v zraku preobrnil in padel na zemljo z glavo naprej. Vaščani, ki so bili v bližini, so videli, kako je padel in nato zakričal. Med padanjem je z roko zagrabil za vejo, ki pa se mu je takoj zlomila. Nekaj vaščank je takoj steklo k ponesrečencu, a se mu ni dalo več pomagati. Bil je že v globoki nezavesti in je kmalu izdihnil. Zlomil si je bil tilnik.

G. Krevelj je bil splošno priljubljen. Zadnja leta si je uredil v Roviščih lepo domačijo. Prav zdaj, ko se je gospodarsko bolj in bolj dvigal, ga je doletela nesreča. Zalostno vest so javili njegovemu sinu, ki je zdaj pri vojakih.

Na zadnji poti je spremilo priljubljeno

pokojnika veliko vaščanov in okoličanov. Hudo prizadeti družini naše sožalje!

Druga nesreča, ki pa ni tako huda, se je pripetila 17letni posestnikovi hčerki Pepci Hribarjevi iz Stopnega pri Škocijanu. Dekle se je iz Buče peljalo s kolesom v Škocijan. Po velikem klinacu je vozilo v najhujšem diru. Skoro že pri koncu klinca je zagledalo pred seboj velik voz sena, ki ji je prihajal nasproti. Pravilno se je umaknila na desno, voznik pa je na nesrečo odšel na levo in trčel je bilo neizbežno. Hribarjeva je priletela naravnost v voz. Z desno nogo je udarila v konec ojesa in že je na eno stran padlo kolo, na drugo pa Hribarjeva. Ko se je hotela vzdigniti, je začutila v spodnjem delu noge strašno bolečino. Piščal je bila prelomljena na dvoje. Prihiteji so vaščani in jo z avtomobilom prepeljali v žensko bolnico v Novo mesto.

Ljubljanska sokolska župa za svoj napredek

Ustanovitev župnega jezdne odseka in sklenitev uvedbe trobentaških zborov v edince

Ljubljanska sokolska župa sporoča članstvu, da je župna uprava na seji 9. t. m. na predlog župnega strokovnega odbora sklenila razpustiti dosedanje družbene jezdne odseke Ljubljanske Sokole, Sokola Ljubljana III in Sokola Ljubljana-Vič ter ustanoviti župni jezdni odsek pod neposrednim vodstvom župnega strokovnega odbora. Sklep stopa takoj v veljavo. Vabimo člane dosedanjih jezdskih odsekov, pa tudi druge člane ljubljanskih sokolskih društev, kateri imajo veselje sodelovati v župnem jezdnem odseku, da se prijavijo neposredno v pisarni ljubljanske Sokol. župe na Taboru, med uradnimi urami. Za prijave je določen čas od 15. t. m. do 31. oktobra. Pogoji sprejema so razglašeni v okrožnicah, ki so do-

stavljene vsem društvom in četam.

Dalje sporoča župa, da bo postopno uvedla v vse edince trobentaške zборе. Dosedanje izkušnje so pokazale, da so trobentaški zbori zaradi pozitivnih del in velikih sokolskih sprevedov postali nujno potrebni. V teku letošnje zime in pomladi bodo organi župnega strokovnega odbora na župnih instrumentih poučevali večje število članov ljubljanskih sokolskih društev, prihodnje leto se bo tak pouk vršil v okrožjih. Vabimo članstvo, ki želi v teh zborih sodelovati, da se takoj, najkasneje pa do 15. oktobra, prijavi v svojem društvu, kjer bo dobilo vsa potrebna navodila in izvedelo za pogoje za sprejem.

Pri Gornjem gradu so ustrelili jelena

Gornji grad, 12. septembra

Ze preko pet let so opazovali naši kmetje v okolici Gornjega grada in tja doli do Šmartnega ob Dravi, da jim prihaja na njive jelen in dela ogromno škodo. Ponovno so organizirali naši lovci pohod na jelena, pa jim je vedno usel, odnosno ga niso mogli najti. Na praznik 8. t. m. je bila velika lovška družba zunaj v gozdovih in se je bilažala Rovtam, ki stoji nad Šmartnim ob Dravi. V lovski družbi je bil prvi kot lovec najmlajši lovec gornjegrajskega sreza G. Kranjc Leon. V svoje veliko presenečenje je isti, ko je bil sam na opazovališču, ne-

pričakovano zagledal nedaleč pred seboj krasnega jelena šestnajst teraka. Ni se pomišljal dolgo, temveč je puško sprožil. Z dostovalna sta dva strela, da je žival napravila še nekaj korakov in padla na tla. Mlad di lovec je hitro skical vslo lovsko družbo na lice mesta, da ji je pokazal redek lovski plen.

Jelen je tehtal 250 kg, v osnaženem stanju pa 188 kg. Imel je izredno lepe rogove in zobovje. — Čestitamo lovcu k veliki lovski sreči z željo, da se lovcem posreči ustreliti tudi medveda, ki tudi že mnogo let dela škodo po našem srezi.

Strela je udarila v Krjavljevo koč

Litija, 12. septembra

V teku noči je bila huda nevihta na dolenski strani Litije. Nekajkrat je tresčilo v gozlove okrog Obolnega. Sredi noči so opazili velik žar na Obolnem, ki je najvišji vrh med dolensko stranjo in zasaveko dolino. Ob 3. zjutraj je strela tresčila v Krjavljevo koč, ki stoji 777 m visoko. To je občutna škoda za izletništvo v te kraje, ki so se že lepemu številu izletnikov in tudi smučarjev močno prikupili. Koča na Obolnem je stala šele tri leta, postavljena je bila z izredno požarnostno majhne

skupine idealistov. Žal je stala na usodnem kraju, kjer silno rado treska. Se na Malo gosposnico je bila tam gori prijetna planinska veselica, danes pa je tam gotile še žalostno pogorišče.

MOŽ je zapustil svoji ženi ves denar, ki je bil naložen v banki. Ker žena ni znala pisati, se je na potrdilo vedno samo podkrižala. Nekega dne pa opazi blagajnik, da je žena napravila na potrdilo okroglo znamenje. Poklical jo je nazaj in jo vprašal, kaj naj to pomeni.

»O, kaj res niste nič slišali?« je vprašala. »Prejšnji teden sem se drugič omočila. Zdad imam novo ime!«

FILATELIJA

Nove znamke po vsem svetu

Argentina: Izšla je nova službena znamka po 1 peso v sinji in rjavi barvi.

Francija: Nedavno smo že objavili, da pripravljajo Francija posebno dobrodelno znamko s sliko pisatelja Pierrea Lotija. Zdad je izšla in sicer vrednota po 50+20 centimov v karminasti barvi.

Gdansk: Poštna uprava je izdala novo frankovno znamko po 8 pfenigov v olivni barvi.

Japonska: Izšla je spominška znamka po 4 jene v zeleni barvi s sliko admirala Toga, zmagovalca pri Portu Arthurju.

Liechtenstein: Spet nove nepotrebne znamke, in sicer temnozelena frankovna znamka po 40 rappov, temnordeča po 1 frank in razen tega še službena znamka po 1 frank temnordeča.

Nikaragua: Izdane so bile nove znamke za računo pošto, v dveh različicah, za domači promet in za tujino. Za domači promet so vrednote po 1 cent v karminasti barvi, po 2 centa temno sinja, po 3 cente olivna, po 4 cente črna, po 5 centov vijoličasta, po 6 centov rjava, po 8 centov temno lilasta, po 16 centov oranžna, po 24 centov rumena. Za promet s tujino so naslednje vrednote: po 10 centov rumena, po 15 centov sinja, po 20 centov rumena, po 25 centov temno lilasta, po 30 centov karminasta, po 50 centov oranžna in po 1 cordoba olivna.

Novi Zeland: Novost je zelena službena znamka po ½ pennyja.

Panama: Poštna uprava je izdala kopico provizorijev z ustrežajočimi natiski na starih znamkah. Vse znamke imajo pretisk »1937—1938«. Vrednote so naslednje: po ½ centa oranžna iz leta 1926, po 1 cent zelena iz leta 1921, po 1 cent zelena iz leta 1926, po 2 centa karminasta iz leta 1926, po 2 na 4 cente v sivi barvi iz leta 1926, po 2 na 6 centov v olivno rjavi barvi iz leta 1926, po 2 na 8 centov v lilasti barvi

iz leta 1926, po 2 na 10 centov v vijoličasti barvi iz leta 1926, po 2 na 12 centov v olivni barvi iz leta 1926, po 2 na 15 centov v svetlo sinji barvi iz leta 1921, po 2 na 24 centov v temno rjavi barvi iz leta 1921, po 2 na 50 centov črna iz leta 1921. — Za letalsko pošto so bili izdani naslednji provizoriji: Frankovne znamke s pretiskom »CORREO AEREO«: po 5 cent. temno sinja iz leta 1926, po 5 na 15 centov svetlo sinja iz leta 1926, po 5 na 20 centov rjava iz leta 1926, po 5 na 24 centov v temno vijoličasti barvi iz leta 1926, po 5 centov na 1 boliviar iz leta 1919, 10 centov na 10 centov v vijoličasti barvi iz leta 1921 in po 10 centov na 50 centov v črni barvi iz leta 1926.

Peru: Izšla je nova frankovna znamka po 10 centov v opečnato rdeči barvi. Razen tega so bile izdane tri nove vrednote za letalsko pošto in sicer po 1 sol rjava, po 1.50 sola oranžna in po 2 sola zelena. — Stara znamka po 2 sola v sinji barvi je dobila pretisk »1 SOL«. — Prejšnje letalske znamke so bile pretiskane z novo vrednostjo. Rdeče rjava znamka po 30 centov je dobila pretisk 15 centov, temnorjava znamka po 35 centov prav tako pretisk 15 centov, črna znamka po 80 centov pa pretisk 25 centov.

Peljska: Izšla je nova frankovna znamka po 55 grošev v svetlo sinji barvi s sliko maršala Rydza-Smiglyja.

Rusija: Za 60 rojstni dan F. G. Dzierdzinskega so izšle spominške znamke po 10 kopejk rumeno rjava, po 20 kopejk sinje zelena, po 40 kopejk rdeče vijoličasta in po 80 kopejk karminasta. — Puškinove spominške znamke, ki so bile doslej tiskane na krednem papirju, so izšle zdaj tudi na navadnem papirju.

Salvador: Frankovna znamka po 15 centov v olivno zeleni barvi iz leta 1935 je dobila pretisk v okviru »AEREO«. — Sinja

letalska znamka za srednje ameriške olimpijske tekme iz leta 1935 po 55 centov je dobila pretisk »Habilitado« in novo vrednost 30 centov v okviru.

Sirija: Izšla je propagandna serija znamk za pariško razstavo. Znamke so namenjene za letalsko pošto. Serija obsega naslednje vrednote: po 0.50 piastra rumeno zelena, po 1 piaster zelena, po 2 piastra rjava, po 3 piastre karminasta, po 5 piastrov oranžna, po 10 piastrov črna zelena, po 15 piastrov sinja in po 20 piastrov vijoličasta.

Združene države: Izšla je posebna spominška znamka po 5 centov svetlo sinja. Na njej je Virginia Dare.

Sudan: Izdana je bila nova službena znamka po 15 miliemov v rjavi in sinji barvi.

Svica: Frankovna znamka po 3 franke v rdeči rjavi barvi iz leta 1931 je dobila pretisk za Društvo narodov in za Mednarodni urad dela.

Novi katalogi

Nemška poštna uprava je izdala spet nov priložnostni blok za letošnji kongres Hitlerjeve stranke v Nürnbergu. To bo letos že njen peti blok. Na njem je spet Hitler z rdečim pretiskom »Reichsparteitag Nürnberg 1937« okoli vsake znamke v četrvercu. Blok se je prodajal po 1 marko.

Na priložnostnem bloku, ki ga je izdala baje Francova vlada, je zobčana znamka po 2 peseti s sliko Toleda. Spodaj je napis »Primer Anivesario del Atutamento Nacional — Julio 1937«. Naklada je znašala le 45.000 kosov in od tega 5000 nezobčanih. Pri nakupu tega bloka pa je potrebna previdnost, ker se še ne ve, ali je oficijelne. Blok se namreč dobiva samo iz — Belgije.

Tudi mala državica San Marino bo izdala v kratkem svoj prvi blok s spominško znamko po 5 lir. Blok so tiskali v Londonu.

Spominški blok iz Nikarague, ki smo ga že napovedali, je izšel. Naklada znaša baje samo 5000 kosov. Prodajal se je po 1 cordoba, nominalna znamk pa je znašala samo 4 cente.

Kaznovanje ponarejevalcev znamk

Nemčija bo v kratkem uveljavila poseben zakon, ki bo strogo kaznoval ponarejanje vseh znamk, tudi rabljenih in tistih, ki niso več v prometu. Za ponarejevalce bodo določene kazni do dveh let ječe, razen tega pa bodo še posebej kaznovani za vsako goljufijo s ponarejenimi znamkami. Tudi pri nas, kjer je falzificiranje znamk v cvetju, bi bil tak zakon zelo potreben. Kdaj ga bomo dobili?

Naše nove letalske znamke

Kakor javljajo iz uradnega vira, so že izšle naše nove znamke za letalsko pošto, o katerih smo že poročali in tudi navedli, katere vrednote bo serija obsegala in katere slike bodo na njih. Vendar pa do da-

Kapital

Glasilo 1. Dna. Izvaja 1 Dna. ta listu ali dajanje analize 1 Dna. Najmanjši iznos 17 Dna.

Prodajalca za srečke razredne loterije, izšemo proti ugodnim pogojem. Posušbe sa ogt. odd. Jutra pod »Srečke«.

270-16

Med mestom in deželo

posreduje »Jutro« mali oglasnik

Zapustil nas je za vedno naš ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

VIDRIH PAVEL

okrajni gozdar v pokou, dne 11. septembra 1. 1937. ob pol 10. uri zvečer po daljši in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere za umirajoče.

Zemske ostanke nepozabnega pokojnika položimo k večnemu počitku v ponedeljek, dne 13. septembra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Gasilska ul. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 12. septembra 1937.

Zalujoča soproga, otroci in ostalo sorodstvo.